

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 22. 3. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00177

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo licencie: TD/14

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00177 smerujúci voči vysielaniu televíznej programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N. s.r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok preverenia podnetu.

T: 3. 4. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 22. 3. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00177 zaevidovaný dňa 13. 1. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: pohyblivé správy na lište
Deň a čas vysielania: 11. 1. 2023 10:08 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo licencie: TD/14

Dátum: 15. 3. 2023

OBSAH PODNETU:

„TA3, headliny (pohyblivé správy počas celeho dna na obrazovke)

V headlineoch na obrazovke počas dna bol uvedený zavádzajúci, osobu posudzujúci, nepravdivý obsah a to v nasledovnom znení:” Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný odsúdený za sexuálne zneužívanie.” . Dana správa nekoresponduje s realitou nakoľko obvinenia kard.Pella sa ukázali ako nepravdivé. Dana správa potencialne podnecuje k nenavisti jednak voči osobe zosnulého kardinála a jednak voči náboženskému predstaviteľom (najmä spoločného vierovyznania s kardinálom) ako celku. Ziadam o naprávu zo strany TV a stiahnutie nepravdivých a stvarej správy z obsahu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách

(účinný od 1. 8. 2022) (ďalej aj „ZMS“):

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúceho aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

§ 61

Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

(1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmysľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Monitoringom vysielania TA3 zo dňa 11.1.2023 sa ukázalo, že v čase cca 10:08 hod. roloval v spodnej časti obrazovky oznam v textovej podobe nasledovného znenia: „**Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie.**“ Headlinové textové správy rolujúce na spodnej časti obrazovky sú súčasťou vysielania TA3, v textovej podobe informujú o dôležitých udalostiach zo sveta i z domova.

Odvysielaným oznamom vysielateľ reagoval na správu o smrti austrálskeho kardinála Georgea Pella, ktorú poskytla TASR, preberúc ju zo svetových agentúr AFP a BBC.

Stručne ku kauze kardinála Pella uvádzame nasledovné.

Kardinál Pell bol v roku 2019 odsúdený austrálskym súdom na 6 rokov väzenia za pohlavné zneužívanie dvoch 13-ročných členov chlapčenského speváckeho zboru z obdobia 90. rokov minulého storočia. Kardinál však počas súdnych pojednávaní svoju vinu odmietal a voči rozsudku podal odvolanie. Najvyšší súd v Brisbane v roku 2020 následne zrušil skoršie verdikty odvolacích súdov nižšieho stupňa, Pella zbavil všetkých obvinení a nariadil jeho prepustenie. Kardinál si z vymeraného šesťročného trestu vo väzení Barwon neďaleko Melbourne odpykal

12 mesiacov a po svojom prepustení sa vrátil do Ríma. George Pell bol svojho času jedným z najvplyvnejších spolupracovníkov pápeža Františka. Od roku 2014 pôsobil ako jeho "minister financií" a bol poverený vykonaním finančnej reformy vo Vatikáne. Na čele vatikánskeho Ekonomického sekretariátu pôsobil až do februára 2019.

Zdroje:

<https://www.aktuality.sk/clanok/3h1xOHI/zomrel-australsky-kardinal-george-pell-odsudili-ho-za-zneužívania-neskor-obvinenia-zrusili/>

<https://www.noviny.sk/zahranicie/523771-sud-zbavil-kardinala-pella-obvinenia-zo-sexualneho-zneužívania>

<https://www.teraz.sk/zahranicie/vatikan-privital-oslobodenie-kardinal/458735-clanok.html>

<https://www.christianitas.sk/dennik-plus-jeden-den-nehoraznym-sposobom-pospinil-pamiatku-kardinala-pella/>

<https://svet.sme.sk/c/22382947/obvinenia-voci-mne-boli-zamerne-tvrdi-australsky-kardinal-pell.html>

Namietaný obsah textovej informácie sme analyzovali z hľadiska

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Monitoringom predmetného vysielania konštatujeme, že v textovom znení oznamu o smrti kardinála Pella neodznala informácia o následnom zbavení viny kardinála a jeho prepustení z väzby. O smrti kardinála Pella informovala i väčšina vysielateľov a printových médií, ktoré spomínaný fakt, že zosnulý kardinál bol napriek odsúdeniu následne zbavený všetkých obvinení, neopomenuli. Táto skutočnosť bola verejnosti známa i z minulosti, nakoľko o zbavení obvinení kardinála Pella informovali svetové médiá i samotná TASR už 7. apríla 2020, po vyrieknutí verdiktu austrálskym súdom.

Podľa podávateľa podnetu v *headlineoch na obrazovke počas dňa bol uvedený zavádzajúci, osobu poškodzujúci, nepravdivý obsah, daná správa nekorešponduje s realitou, nakoľko obvinenia kardinála Pella sa ukázali ako nepravdivé.*

Konštatujeme, že odvysielaný oznam „**Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najvplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie.**“ bol z hľadiska hodnotenia objektívnosti neúplný, resp. nepresný. V hierarchii cirkevných hodnostárov bol kardinál Pell doposiaľ najvyššie obvinenou a súdenou osobou. V ozname nezaznela informácia o tom, že obvinený a odsúdený kardinál bol následne súdom zbavený viny, na čo poukázal podávateľ podnetu.

Počas monitoringu vysielateľa TA3 v časoch od 10:00-14:00 hod. sme však okrem spomínaného textového oznamu (ktorý bol odvysielaný napr. i v časoch 10:08, 10:12, 11:42, 11:51, 12:05, 12:23, 12:28, 12:37, 12:46, 12:51, 13:04, 13:08, 13:17, 13:22, 13:31, 13:35, 13:40, 13:49, 13:53) zaregistrovali aj odvysielanie dvoch reportáží **Zomrel kardinál Pell, poznačený škandálmi**, v ktorých sa vysielateľ podrobnejšie venoval kauze kardinála Pella. V reportážach o kauze informoval v širších súvislostiach a neopomenul v nich ani fakt, že kardinál bol následne zbavený viny a z väzby prepustený.

V uvedených príspevkoch odznali tieto informácie.

Redaktor: *"George Pell sa často označuje za kontroverzného kardinála. V rokoch 2014-2017 patril k najbližším spolupracovníkom pápeža Františka a mal na starosti riadenie financií vo Vatikáne. Do povedomia širokej, aj nekatolíckej verejnosti sa však dostal najmä pre škandály, ktoré jeho meno sprevádzali. Bol vôbec najvyššie postaveným katolíckym duchovným, ktorého kedy odsúdili a uväznili za sexuálne zneužívanie. Ešte ako arcibiskup mal v 90. rokoch zneužiť dvoch chlapcov z mládežníckeho speváckeho zboru, ktorí mali vtedy 13 rokov. Pell obvinenia odmietal, no po dlhých súdnych sporoch a vypočúvaniach ho v roku 2019 odsúdili na 6 rokov väzenia. Verdikt bol šokom pre katolícku verejnosť. Ešte väčšie prekvapenie však prišlo neskôr. Pell strávil za mrežami 13 mesiacov, keď ho prepustili po oslobodzujúcom verdikte austrálskeho najvyššieho súdu. Ten tvrdil, že sa nedalo jasne preukázať, že skutky naozaj spáchal. Otec jednej z jeho údajných obetí však podal civilnú žalobu, ktorá sa stále posudzuje. Iné hĺbkové vyšetrovanie zase preukázalo, že Pell vedel o ďalších prípadoch zneužívania, ktorých sa dopustili austrálski kňazi. Rozhodol sa však nekonať. Podozrenia a nedôvera verejnosti aj preto ostali. Pell po prepustení z väznice opustil Austráliu a odišiel do Ríma, kde absolvoval aj spomínanú operáciu. Ešte minulý týdeň sa zúčastnil aj na pohrebe emeritného pápeža Benedikta XVI.*

Sme toho názoru, že odvysielané reportáže **Zomrel kardinál Pell, poznačený škandálmi** informovali diváka o kauze kardinála Pella pravdivo a nezaujate. Poukázaním na genézu jeho prípadu, vrátane oslobodzujúceho verdiktu vyrieknutého súdom tak dopĺňajú stručnejšiu verziu oznamu „**Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie.**“ Headlinový oznam rolujúci na obrazovke počas dňa v kontexte reportážnych príspevkov s uvedením genézy celej kauzy podľa nášho názoru nebol takého charakteru, ktorý ako sa uvádza v podnete, by podnecoval k nenávisti voči osobe zosnulého kardinála, či následne nepriamo i voči predstaviteľom cirkvi a stúpencom katolíckeho vierovyznania. Sme toho názoru, že vysielateľ sa odvysielaním oznamu v podobe headline titulkoč a v nadväznosti na kontext reportáží informujúcich o osobe a smrti kardinála Pella nedopustil porušenia kritérií objektivity a nestrannosti spravodajských príspevkov v zmysle porušenia § 25 písm. b), ani podnecovania nenávisti v zmysle porušenia § 61 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním oznamu na spodnej lište obrazovky informujúcom o smrti kardinála Pella vo vysielaní TA3 zo dňa 11.1.2023 nedošlo k porušeniu **§ 25 písm. b)**, ani **§ 61 ods. 1 písm. c)** zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách. Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00177)

Monitorované vysielanie: Správy, Headline
Deň vysielania: 11.1.2023
Čas vysielania: 10:00 – 14:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

10:00 Správy

Headline, Rokovanie vlády, Likvidačné ceny energií, S rozdelením nemocníc TSK nesúhlasí

10:08:03 – 10:08:14

Príspevok S rozdelením nemocníc TSK nesúhlasí

Headline počas príspevku - **Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najvplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie.**

Ďalšie príspevky - Pokračuje súd s D. Kováčikom, Prípravy na referendum finišujú,

10:12:36 – 10:12:47

Príspevok Prípravy na referendum finišujú

Headline počas príspevku - **Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najvplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie.**

Ďalšie príspevky – Ukrajinec oľutoval vraždu krajanky, Útok na parížskej vlakovej stanici, Zomrel kardinál Pell, poznačený škandálmi

10:13:54 – 10:16:15 Zomrel kardinál Pell, poznačený škandálmi

Prepis príspevku

Moderátorka: "Vo veku 81 rokov zomrel kontroverzný austrálsky kardinál George Pell.

Kedysi tretí najvplyvnejší muž Vatikánu bol v minulosti odsúdený v prípade zneužívania detí. "

Redaktor: "Austrálsky kardinál George Pell zomrel v utorok večer v Ríme. O jeho smrti informoval jeho osobný sekretár. Príčinou úmrtia boli nečakané komplikácie po operácii. Austrálske úrady teraz pracujú na prevoze jeho tela späť do vlasti. "

Anthony Albanese, austrálsky premiér: "Pre mnohých je správa o jeho úmrtí šokom. Absolvoval operáciu bedrového kĺbu. Nanešťastie ale zomrel na nečakané následky. Vyjadrujeme úprimnú sústrasť všetkým, ktorí za ním smútia. "

Redaktor: "George Pell sa často označuje za kontroverzného kardinála. V rokoch 2014-2017 patril k najbližším spolupracovníkom pápeža Františka a mal na starosti riadenie financií vo Vatikáne. Do povedomia širokej, aj nekatolíckej verejnosti sa však dostal najmä pre škandály, ktoré jeho meno sprevádzali. Bol vôbec najvyššie postaveným katolíckym duchovným, ktorého kedy odsúdili a uväznili za sexuálne zneužívanie. Ešte ako arcibiskup mal v 90. rokoch zneužiť dvoch chlapcov z mládežníckeho speváckeho zboru, ktorí mali vtedy 13 rokov. Pell obvinenia odmietal, no po dlhých súdnych sporoch a vypočúvaniach ho v roku 2019 odsúdili na 6 rokov väzenia. Verdikt bol šokom pre katolícku verejnosť. Ešte väčšie prekvapenie však prišlo neskôr. Pell strávil za mrežami 13 mesiacov, keď ho prepustili po oslobodzujúcom verdikte austrálskeho najvyššieho súdu. Ten tvrdil, že sa nedalo jasne preukázať, že skutky naozaj spáchal. Otec jednej z jeho údajných obetí však podal civilnú žalobu, ktorá sa stále posudzuje. Iné hĺbkové vyšetrovanie zase preukázalo, že Pell vedel o ďalších prípadoch zneužívania, ktorých sa dopustili austrálski kňazi. Rozhodol sa však nekonať. Podozrenia a nedôvera verejnosti aj preto ostali. Pell po prepustení z väznice opustil Austráliu a odišiel do Ríma, kde

absolvoval aj spomínanú operáciu. Ešte minulý týdeň sa zúčastnil aj na pohrebe emeritného pápeža Benedikta XVI.

Ďalšie príspevky: Rusi tvrdia, že obsadili mesto Soledar, Šport.

Ďalšie headline informujúce o smrti kardinála Pella - ***Zomrel austrálsky kardinál George Pell, kedysi tretí najplyvnejší muž Vatikánu. Pell bol najvyššie postavený katolícky duchovný – odsúdený za sexuálne zneužívanie***, sme zaznamenali počas vysielania napr. v týchto časoch

11:42, 11:51, 12:05, 12:23, 12:28, 12:37, 12:46, 12:51, 13:04, 13:08, 13:17, 13:22, 13:31, 13:35, 13:40, 13:49, 13:53

Príspevok (reportáž) o smrti kardinála Pella - ***Zomrel kardinál Pell, poznačený škandálmi*** sme zaznamenali počas vysielania napr. v čase **12:16 hod.**